

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

**GIÁO TRÌNH MÔ ĐUN
TRỒNG VÀ CHĂM SÓC
DƯA CHUỘT**

MÃ SỐ: MĐ 04

NGHỀ: TRỒNG BẦU, BÍ, DƯA CHUỘT

Trình độ: Sơ cấp nghề

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN:

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

MÃ TÀI LIỆU: MĐ 04

Tailieu.vn

LỜI GIỚI THIỆU

Cuốn giáo trình “*Trồng và chăm sóc dưa chuột*” cùng với bộ giáo trình nghề Trồng bầu, bí, dưa chuột được biên soạn đã tích hợp những kiến thức, kỹ năng cần có của nghề, đã cập nhật những tiến bộ của khoa học kỹ thuật và thực tế sản xuất bầu, bí, dưa chuột tại các địa phương trong cả nước, do đó có thể coi là cẩm nang cho người đã, đang và sẽ trồng dưa chuột.

Cuốn giáo trình gồm 3 bài:

- 1) Bài 01: Chuẩn bị giống dưa chuột
- 2) Bài 02: Trồng và chăm sóc dưa chuột giai đoạn cây con
- 3) Bài 03: Chăm sóc dưa chuột giai đoạn ra hoa tạo quả

Tài liệu dùng trong cuốn giáo trình này chúng tôi sử dụng các tài liệu từ Viện rau quả, bộ môn cây rau trường Đại học nông nghiệp Hà Nội. Đồng thời chúng tôi cũng nhận được các ý kiến đóng góp của các nhà khoa học, cán bộ kỹ thuật của các Viện, Trường, cơ sở sản xuất, Ban Giám Hiệu và các thầy cô giáo Trường Cao đẳng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Bắc Bộ. Chúng tôi xin được gửi lời cảm ơn đến Vụ Tổ chức cán bộ – Bộ Nông nghiệp và PTNT, Ban lãnh đạo các Viện, Trường, các cơ sở sản xuất, các nhà khoa học, các cán bộ kỹ thuật, các thầy cô giáo đã tham gia đóng góp nhiều ý kiến quý báu, tạo điều kiện thuận lợi để hoàn thành bộ giáo trình này.

Giáo trình “*Trồng và chăm sóc dưa chuột*” giới thiệu khái quát về kỹ thuật tạo cây giống, trồng ra ruộng sản xuất với các kỹ thuật làm đất, xử lý hạt giống, gieo hạt, trồng cây đúng khoảng cách, mật độ, bón phân, chăm sóc và quản lý dịch hại.

Trong quá trình biên soạn chắc chắn không tránh khỏi những sai sót, chúng tôi mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của các nhà khoa học, các cán bộ kỹ thuật, các đồng nghiệp để giáo trình hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tham gia biên soạn

1. Trần Văn Dư: Chủ biên
2. Trần Ngọc Hưng
3. Kiều Thị Thuyền
4. Trần Ngọc Trường

MỤC LỤC

BÀI 1: CHUẨN BỊ GIỐNG DƯA CHUỘT	6
A. Nội dung	6
I. Đặc điểm thực vật học.....	6
1. Rễ.....	6
2. Thân.....	7
3. Lá.....	7
4. Hoa.....	8
5. Quả.....	9
6. Hạt	9
II. Các yếu tố ngoại cảnh và sự sinh trưởng phát triển của cây.	9
1. Nhiệt độ	9
2. Ánh sáng.....	10
3. Ẩm độ	10
4. Ảnh hưởng của đất và dinh dưỡng	10
II. Nhân giống dưa chuột.....	12
1. Chuẩn bị dụng cụ nguyên vật liệu cho việc nhân giống dưa chuột.....	12
1.1. Hạt giống dưa chuột thường trồng	12
1.2. Hạt giống dưa chuột bao tử.....	16
2. Kỹ thuật xử lý, ngâm ủ hạt giống	18
2.1. Chuẩn bị dụng cụ ngâm ủ hạt giống	18
2.2. Các bước tiến hành.....	18
3. Gieo trồng cây giống	20
3.1. Gieo hạt dưa chuột vào bầu nilon (khay).....	20
3.2. Gieo hạt trên nền đất.....	22
4. Chăm sóc cây con giai đoạn vườn ươm	22
4.1. Tưới nước.....	22
4.2. Bón phân thúc	23
5. Tiêu chuẩn cây dưa chuột giống.....	23
B. Câu hỏi và bài tập thực hành	23
C. Ghi nhớ:	24
BÀI 2: TRỒNG VÀ CHĂM SÓC DƯA CHUỘT GIAI ĐOẠN CÂY CON.....	25
A. Nội dung	25
1. Thời vụ trồng (dương lịch).....	25
2. Mật độ - khoảng cách	26
2.1. Mật độ khoảng cách	26
2.2. Cách tính lượng cây giống	26
3. Trồng cây.....	27

3.1. Gieo hạt trực tiếp xuống hố	27
3.2. Trồng bằng cây con.....	27
4. Chăm sóc	28
4.1. Tưới nước.....	28
4.2. Bón phân	29
5. Làm giàn leo	29
7. Phòng chống sâu bệnh hại giai đoạn cây con.....	31
7.1. Phòng trừ cỏ dại	31
7.2. Phòng trừ bệnh hại	31
B. Câu hỏi và bài tập thực hành	33
C. Ghi nhớ:	35
Bài 3: CHĂM SÓC DƯA CHUỘT GIAI ĐOẠN RA HOA TẠO QUẢ	36
A. Nội dung	36
1. Tưới nước	36
1.1. Xác định nguồn nước tưới.....	37
1.2. Xác định thời điểm tưới	37
1.3. Phương pháp tưới.....	38
2. Bón phân.....	39
2.1. Thế nào là bón phân hợp lý.....	39
2.2. Lựa chọn, tính toán lượng phân bón	42
2.3. Các chất điều tiết sinh trưởng, ra hoa đậu quả.....	42
3. Tia nhánh, định nhánh	43
4. Phòng trừ sâu bệnh	43
4.1. Bệnh hại	43
4.2. Sâu hại chính trên cây dưa chuột	46
B. Câu hỏi và bài tập thực hành	55
C. Ghi nhớ:	56
HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY MÔ ĐUN/MÔN HỌC	57
I. Vị trí, tính chất của mô đun/môn học:	57
II. Mục tiêu:	57
III. Nội dung chính của mô đun:	57
VI. Tài liệu tham khảo.....	59

MÔ ĐUN: TRỒNG VÀ CHĂM SÓC DƯA CHUỘT

Mã mô đun: MĐ 04

Giới thiệu mô đun:

- Mô đun này trang bị cho học viên về đặc điểm thực vật học, các giống dưa chuột đang được trồng phổ biến hiện nay và kỹ thuật trồng, chăm sóc, phòng chống sâu bệnh hại dưa chuột.

- Mô đun 04: “Trồng và chăm sóc dưa chuột” có thời gian học tập là 120 giờ, trong đó có 24 giờ lý thuyết, 86 giờ thực hành và 10 giờ kiểm tra. Môđun này trang bị cho người học các kiến thức và kỹ năng nghề để thực hiện các công việc như: kỹ thuật nhân giống, bón phân, tưới nước và phòng trừ sâu bệnh cho cây dưa chuột.

BÀI 1: CHUẨN BỊ GIỐNG DƯA CHUỘT

Mục tiêu:

- Nắm được đặc điểm thực vật học của cây dưa chuột;
- Nắm được ưu, nhược điểm của các phương pháp gieo trồng dưa chuột;
- Thực hiện thành thạo kỹ thuật gieo hạt; làm bầu cây con theo đúng quy trình;
- Lựa chọn giống tốt đảm bảo đủ tiêu chuẩn;
- Nhận thức được vai trò của cây giống đối với sản xuất, kinh doanh.

A. Nội dung

I. Đặc điểm thực vật học

1. Rễ

- Rễ dưa chuột thuộc loại rễ chùm gồm có rễ chính và rễ phụ

+ Rễ chính tương đối phát triển, phân bố chủ yếu ở tầng canh tác ở độ sâu từ 0 đến 30 cm, rộng 50 – 60 cm. Rễ chính có thể ăn sâu từ 60 – 100 cm, nếu trong điều kiện lý tưởng (đất có tầng canh tác dày, nhiều mùn, tơi xốp, thoáng khí) thì rễ có thể ăn sâu hơn nữa.

+ Rễ phân bố tương đối nông, chủ yếu ở tầng đất 0 – 20cm

Hình số 4.1.1: Rễ cây dưa chuột

2. Thân

- Thân dưa chuột thuộc loại thân thảo, có đặc tính bò leo, thân có độ dài từ 1 – 3 m, dài nhất có thể đạt trên 3m.

Trên thân cây chính hình thành các cấp cành 1 rồi đến cấp 2, cấp 3..

Trên thân chính ở mỗi nách lá trên thân mọc ra các tua cuốn và phân nhánh hoặc không phân nhánh.

Ở các đốt trên thân chính có lớp tế bào có khả năng phân chia mạnh làm cho lông vươn dài

Hình số 4.1.2: Thân cây dưa chuột

Hình số 4.1.3: Tua cuốn mọc trên thân chính

3. Lá

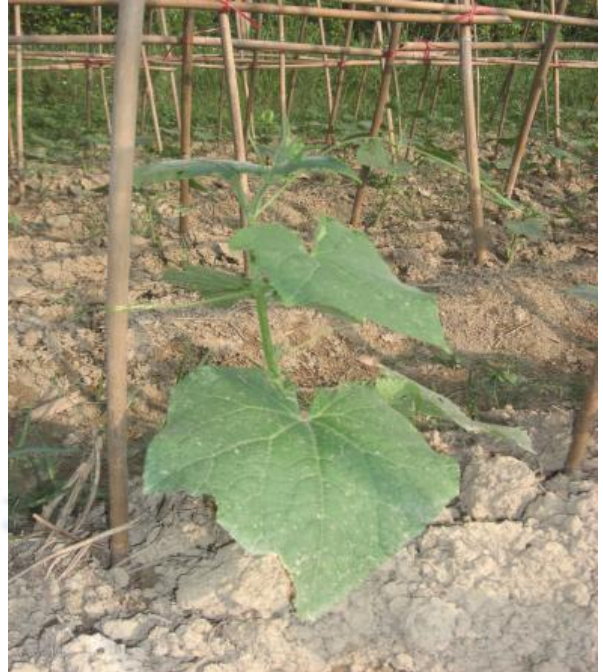
- Lá dưa chuột gồm có lá mầm và lá thật.

+ Lá mầm: (nhú ra đầu tiên) có hình trứng tròn dài làm nhiệm vụ quang hợp tạo vật chất nuôi cây và lá mới.

Hình số 4.1.4: Lá mầm

- + Lá thật là những lá đơn có cuống dài, lá có hình chân vịt 5 cạnh, 2 mặt phiến lá đều có lông.

Hình số 4.1.5: Lá thật

4. Hoa

- Hoa dưa chuột lá hoa đơn tính, (có hoa đực và hoa cái) thụ phấn khác hoa nhờ côn trùng và gió.

- + Hoa cái: Hình thành quả
- + Hoa đực: Thụ phấn cho hoa cái

Hình số 4.1.6: Hoa cái và hoa đực

5. Quả

- Quả dưa chuột thuộc loại quả thịt, có hình dáng, kích thước, màu sắc phụ thuộc vào từng giống.

Hình số 4.1.7: quả dưa chuột

6. Hạt

Hình số 4.1.8: Hạt dưa chuột

II. Các yếu tố ngoại cảnh và sự sinh trưởng phát triển của cây.

1. Nhiệt độ

Hạt dưa chuột có thể nảy mầm tốt nhất ở nhiệt độ 12 -13 °C. Nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng phát triển của dưa chuột là 25 - 30°C vào ban ngày và 18 – 21°C vào ban đêm, nếu nhiệt độ cao quá 45°C cây sẽ chết. Khi nhiệt độ dưới 15°C cây sẽ bị mất cân bằng giữa quá trình đồng hóa và dị hóa.

Nhiệt độ ảnh hưởng trực tiếp đến thời gian ra hoa của cây. Ở nhiệt độ thích hợp cây sẽ ra hoa cái ở ngày thứ 26 sau khi nảy mầm. Nhiệt độ càng thấp, cây sẽ

chậm ra hoa. Tổng tích ôn từ lúc nảy mầm đến thu hoạch quả lần đầu ở các giống địa phương là 900°C , đến thu hoạch là $1,650^{\circ}\text{C}$.

2. Ánh sáng

Dưa chuột thuộc nhóm cây ưa sáng ngày ngắn. Độ chiếu sáng thích hợp cho cây sinh trưởng và phát dục là 10 – 12 giờ/ngày. Năng nhiều có tác dụng tốt đến hiệu suất quang hợp, làm tăng năng suất, chất lượng quả và rút ngắn thời gian lớn của quả. Cường độ ánh sáng thích hợp cho dưa chuột trong phạm vi 15.000 – 17.000 lux.

3. Ẩm độ

Quả dưa chuột chứa tới 90% nước nên yêu cầu về độ ẩm của cây rất lớn, hệ số thoát nước cao nên dưa chuột là loại cây đứng đầu về nhu cầu nước trong họ bầu bí. Độ ẩm đất thích hợp cho dưa chuột là 85 – 95%. Khả năng chịu hạn của cây dưa chuột rất kém. Thiếu nước cây không những sinh trưởng kém mà còn tích lũy lượng cucurbitanxina là chất gây đắng trong quả. Nhu cầu về nước của dưa chuột ở thời kỳ cây ra hoa, tạo quả là cao nhất.

4. Ảnh hưởng của đất và dinh dưỡng

Do bộ rễ phát triển kém, sức hấp thu của rễ lại yếu nên dưa chuột yêu cầu đất trồng thoáng khe hơn so với cây trồng khác trong họ. Đất trồng thích hợp là đất có thành phần cơ giới nhẹ như cát pha, đất thịt nhẹ, độ pH thích ứng 5,5 – 6,5.

Nghiên cứu về hiệu suất sử dụng phân khoáng chủ yếu của dưa chuột cho thấy dưa chuột sử dụng kali với hiệu suất cao nhất, tiếp đến là đạm, rồi lân. Dưa chuột không chịu được nồng độ phân cao nhưng lại nhanh chóng phản ứng với hiện tượng thiếu dinh dưỡng.

4.1. Phân đạm

- Là tên gọi chung của các loại phân bón vô cơ cung cấp đạm cho cây.
- Đạm là chất dinh dưỡng rất cần thiết và rất quan trọng đối với cây. Đạm là nguyên tố tham gia vào thành phần chính của clorophin, prôtít, các axit amin, các enzym và nhiều loại vitamin trong cây.
- Bón đạm thúc đẩy quá trình tăng trưởng của cây, làm cho cây ra nhiều nhánh, phân cành, ra lá nhiều; lá cây có kích thước to, màu xanh; lá quang hợp mạnh, do đó làm tăng năng suất cây.
- Phân đạm cần cho cây trong suốt quá trình sinh trưởng, đặc biệt là giai đoạn cây sinh trưởng mạnh.
- Những loại phân đạm thường dùng bón cho cây dưa chuột: Phân đạm ure, amôn nitrat...

4.2. Phân lân

- Lân có vai trò quan trọng trong đời sống của cây dưa chuột. Lân có trong thành phần của hạt nhân tế bào, rất cần cho việc hình thành các bộ phận mới của cây.

Lân tham gia vào thành phần các enzym, các prôtêin, tham gia vào quá trình tổng hợp các axit amin.

Lân kích thích sự phát triển của rễ cây, làm cho rễ ăn sâu vào đất và lan rộng ra chung quanh, tạo thêm điều kiện cho cây chống chịu được hạn và ít đổ ngã.

Lân kích thích quá trình đẻ nhánh, nảy chồi, thúc đẩy cây ra hoa kết quả sớm và nhiều.

Lân làm tăng đặc tính chống chịu của cây đối với các yếu tố không thuận lợi: chống rét, chống hạn, chịu độ chua của đất, chống một số loại sâu bệnh hại v.v...

Ở một số loại đất trên nước ta, lân trở thành yếu tố hạn chế đối với năng suất cây trồng.

Bón quá nhiều phân lân trong nhiều trường hợp có thể làm cho cây dưa chuột bị thiếu một số nguyên tố vi lượng. Vì vậy, cần bón thêm phân vi lượng, nhất là Zn.

Các loại phân lân thường dùng trong trồng cây dưa chuột là phân lân nung chảy, phân lân Văn Điển, lân Lâm Thao...

4.3. Phân kali

Kali có vai trò chủ yếu trong việc chuyển hoá năng lượng trong quá trình đồng hoá các chất dinh dưỡng của cây dưa chuột.

Kali làm tăng khả năng chống chịu của cây dưa chuột đối với các tác động không lợi từ bên ngoài và chống chịu đối với một số loại bệnh. Kali tạo cho cây cứng chắc, ít đổ ngã, tăng khả năng chịu úng, chịu hạn, chịu rét.

Kali làm tăng phẩm chất quả và góp phần làm tăng năng suất của cây. Kali làm tăng hàm lượng đường trong quả làm cho màu sắc quả đẹp tươi, làm cho hương vị quả thơm và làm tăng khả năng bảo quản của quả.

Trên phương diện khối lượng, cây dưa chuột trồng cần nhiều K hơn N. Nhưng vì trong đất có tương đối nhiều K hơn N và P, cho nên người ta ít chú ý đến việc bón K cho cây.

Trong cây K được dự trữ nhiều ở thân lá, rom rạ, cho nên sau khi thu hoạch kali được trả lại cho đất một lượng lớn.

Kali có nhiều trong nước ngầm, nước tưới, trong đất phù sa được bồi hàng năm. Vì vậy, việc bón phân kali cho cây dưa chuột không được chú ý đến nhiều.

Hiện nay, trong sản xuất nông nghiệp càng ngày người ta càng sử dụng nhiều giống dưa chuột có năng suất cao. Những giống cây trồng này thường hút nhiều K từ đất, do đó lượng K trong đất không đủ đáp ứng nhu cầu của cây, vì vậy muốn có năng suất cao và chất lượng nông sản tốt, thì phải chú ý bón phân kali cho cây.

Những nghiên cứu gần đây của các nhà khoa học cho thấy trừ đất phù sa sông Hồng có hàm lượng kali tương đối khá, còn lại phần lớn các loại đất ở nước ta đều nghèo kali. Hàm lượng kali ở các loại đất này thường là dưới 1%.

Ở các loại đất xám, đất cát, đất bạc màu, đất nhẹ ở miền Trung nước ta, kali có ý nghĩa rất lớn trong việc làm tăng năng suất cây trồng. Kali cũng cho kết quả tốt trên đất xám Đông Nam Bộ.

Để sử dụng hợp lý phân kali cho cây dưa chuột cần chú ý đến những điều sau đây:

- Bón kali ở các loại đất trung tính để làm cho đất trở nên chua. Vì vậy ở các loại đất trung tính nên kịp thời bón thêm vôi.
- Kali nên bón kết hợp với các loại phân khác.
- Kali có thể bón thúc bằng cách phun dung dịch lên lá vào các thời gian cây kết hoa.
- Có thể bón tro bếp để thay thế phân kali.
- Bón quá nhiều kali có thể gây tác động xấu lên rễ cây, làm cây teo rể. Nếu bón quá thừa phân kali trong nhiều năm, có thể làm cho mất cân đối với natri, magiê. Khi xảy ra trường hợp này cần bón bổ sung các nguyên tố vi lượng magiê, natri.

Các loại phân kali thường dùng để trồng dưa chuột là clorua kali...

II. Nhân giống dưa chuột

1. Chuẩn bị dụng cụ nguyên vật liệu cho việc nhân giống dưa chuột

- Các dụng cụ cần chuẩn bị cho việc nhân giống dưa chuột như sau:

1.1. Hạt giống dưa chuột thường trồng

** Một số giống dưa chuột đang trồng phổ biến hiện nay*

Các giống dưa chuột nước ta phần lớn đều là giống địa phương. Các giống này được phân ra 3 nhóm theo quy cách sử dụng thông qua kích thước quả.

**- Nhóm quả ngắn (vùng trung du):
có giống phổ biến là Tam dương - Vĩnh Phú**

- + Chiều dài quả 10cm, đường kính 2,5 - 3 cm,
- + Thời gian sinh trưởng ngắn (65 -80 ngày),
- + Năng suất thấp (12 - 15 tấn/ha),
- + Dạng quả ngắn này rất thích hợp cho đóng hộp, làm dấm.

Hình số 4.1.9: Giống dưa quả ngắn

- Nhóm quả trung bình (thuộc nhóm sinh trưởng vùng đồng bằng) gồm các giống Yên Mỹ, Thủy Nguyên (Hải Phòng), Yên Phong, Quế Võ (Hà Bắc):

- + Quả có kích thước dài 15 -20cm, đường kính quả 3,5 - 4,5 cm,
- + Thời gian sinh trưởng 75 - 85 ngày, năng suất 22 - 25 tấn /ha
- + Các giống này thường để ăn tươi hay chế nhỏ để đóng vào lọ thủy tinh

Hình số 4.1.10: Giống dưa quả trung bình

- Nhóm quả dài:

+ Dạng quả dài, to: Là các giống của Nhật Bản đem sang trồng để muối mận. Đây là các giống lai F1, kích thước 30 - 40 x 4 - 6cm, khối lượng quả 200 - 400g (khối lượng quả chín khoảng 700g/quả).

+ Dạng quả ngắn: Là các giống F1 của Đài Loan.

+ Kích thước quả nhỏ hơn nhóm quả ngắn (25 - 30 x 4 - 5)cm, loại này dùng để ăn tươi, quả có màu xanh nhạt hay màu xanh đậm, gai trắng.

+ Năng suất cao: trung bình 30 - 35 tấn/ha, thời gian sinh trưởng 90 - 110 ngày.

Hình số 4.1.11: Giống dưa quả dài

Các giống dưa chuột đã và đang trồng phổ biến trong sản xuất: H1: Lai Sao Xanh 1; Yên Mỹ; PC1; An Hải và các giống lai F1, đều có thể sử dụng để sản xuất dưa chuột an toàn

- Giống VIGOR268

- Sinh trưởng mạnh, kháng bệnh rất tốt, thích hợp với thời tiết lạnh miền Bắc

- Quả suông đẹp, xanh vừa, ruột nhỏ, ăn giòn, ngọt, không đắng

- Ăn giòn, ngọt, không đắng

Hình số 4.1.12: Giống dưa chuột lai F1 VIGOR 268

- *Giống dưa lai F1 CuC 472*

- Sinh trưởng mạnh, chống chịu bệnh tốt, trồng được quanh năm, vụ Đông Xuân và Hè Thu cho năng suất cao. Bắt đầu thu hoạch sớm, 38 - 39 ngày sau gieo, thời gian thu kéo dài. Trái thẳng 19-22 cm, màu xanh TB, nặng 180 – 190 gam, thịt dày, giòn ngon. Năng suất : 40 – 50 tấn/ha.

Hình số 4.1.13 : Giống dưa chuột lai F1 CuC 472

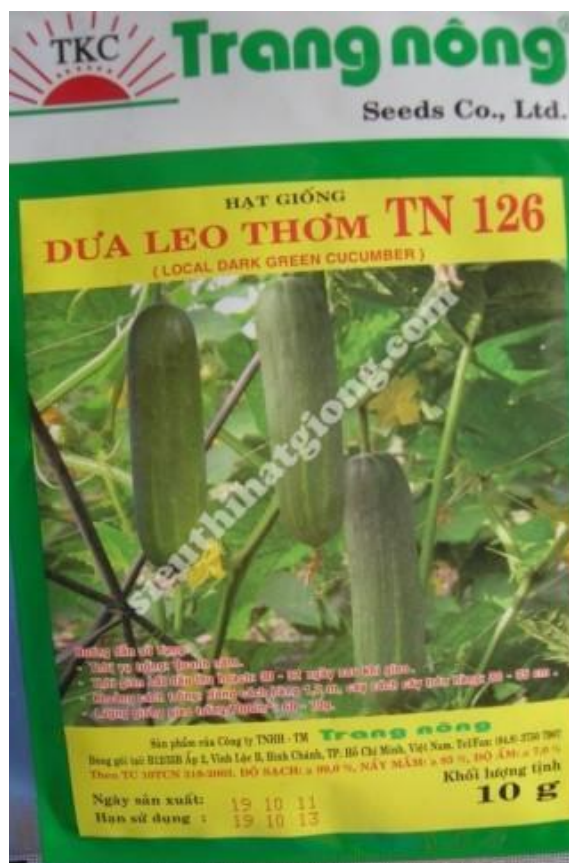
- *Giống dưa chuột thơm TN 126*

Thời vụ: quanh năm

Thu hoạch: 30-32 ngày sau khi gieo

Khoảng cách trồng: hàng cách hàng 1.2m; cây cách cây 30-35 cm

Lượng giống gieo trồng/1000m²: 60 - 70g

Hình số 4.1.14: Giống dưa chuột thơm TN 126

- *Giống dưa chuột CN516*

- Dưa chuột CN516 là giống nhập nội vào nước ta và được phân phối độc quyền bởi công ty TNHH Chánh Nông. Đây là giống dưa chuột có khả năng chống chịu sâu bệnh tốt, thời gian sinh trưởng 70 - 75 ngày, sau khi gieo khoảng 30 ngày cây bắt đầu cho thu hoạch quả. Thời gian thu quả kéo dài 40 - 45 ngày. Chiều dài quả 20 - 25 cm, đường kính quả 3 - 3,5cm, đặc ruột, vị ngọt, giòn, mùi thơm mát. Rất thích hợp cho ăn tươi và chế biến xuất khẩu.

Hình số 4.1.15: Giống dưa chuột CN 516

Số quả thu hoạch được trên cây ở giống dưa chuột CN516 đạt 14 - 15 quả/cây, có nách cây cho thu 2 - 3 lượt quả, vỏ màu xanh đậm, ruột đặc, năng suất đạt 19 - 20 tạ/sào.

- *Giống dưa chuột F1 GM – 801*

Đặc điểm giống: Sinh trưởng và phát triển thân lá mạnh, nhiều hoa cái, dễ đậu quả. Thân và lá xanh bền, kháng bệnh vàng lá chân. Quả có chiều dài trung bình từ 18 – 20cm, màu xanh đậm. Thời gian thu hoạch từ 30 – 32 ngày sau trồng. Quả ra tập trung và được thu hoạch nhiều đợt.

Hình số 4.1.16: Giống dưa chuột F1 GM – 801

1.2. *Hạt giống dưa chuột bao tử*

- Giống dưa chuột bao tử Mento 170

- Cây sinh trưởng khỏe, đẻ nhiều nhánh, các nhánh đều cho quả sai, mỗi mắt cho 2-3 quả đồng đều; thời gian cho thu hoạch kéo dài hơn các giống khác 15-20 ngày góp phần làm tăng năng suất. Năng suất trung bình 1,1-1,2 tấn/sào, chăm sóc thâm canh tốt có thể đạt 1,7-1,8 tấn/sào, cao hơn các giống khác 15-20%.

- Quả xanh hơi thâm, nhiều gai, cùi dày, ít ruột, chắc quả, nặng cân, đồng đều, ăn giòn; khi đóng lọ có màu xanh vàng sáng rất đẹp, hấp dẫn khách hàng hơn quả của các giống khác, tỷ lệ quả đạt tiêu chuẩn cao hơn; có thể khai thác được nhiều dạng nguyên liệu: bao tử, trung tử, dưa chuột đóng lọ 6 x 9cm v.v... nên hiệu suất thu hồi nguyên liệu cao dẫn đến hiệu quả sản xuất càng cao.

- Khả năng chống chịu sâu bệnh tốt hơn các giống khác, đặc biệt là chịu úng tốt. Vụ đông năm 2008, nhiều vùng ở Lý Nhân bị mưa to ngập lụt 4-5 ngày liền, trong khi hầu hết các giống khác bị chết cây dẫn đến thất thu thì giống Mento 170 vẫn hồi phục và tiếp tục cho quả sau khi đã tháo cạn nước, bón phân, chăm sóc.

Hình số 4.1.17: Giống dưa chuột bao tử Mento 170

- Giống dưa chuột bao tử Ajax F1

Lai tạo bởi Nunhems Hà Lan. Cây khỏe, chống chịu rét và sương muối, chống chịu gió mùa Đông Bắc trong vụ Thu Đông. Lá dày màu xanh đậm, chống chịu cao vôi bệnh Sương Mai (Downy Mildew). Quả ngắn, nhiều gai đến lần thu hoạch cuối cùng, màu xanh đậm, sau chế biến ăn giòn. Ajax F1 thích hợp cho trồng vụ Thu -Đông và vụ Xuân tại miền bắc. Mật độ trồng: 750 -800 cây/sào

Hình số 4.1.18: Giống dưa chuột bao tử Ajax F1

- Giống *dưa chuột bao tử Anaxo F1*

Lai tạo bởi Nunhems Hà Lan. Cây khỏe, chống chịu rét cao, chống chịu gió mùa Đông Bắc trong vụ Thu Đông. Lá dày màu xanh đậm, chống chịu cao với bệnh Sương Mai (Downy Mildew). Quả ngắn, nhiều gai đến lần thu hoạch cuối cùng, quả màu xanh đậm, sau khi chế biến ăn giòn. Anaxo F1 thích hợp cho trồng vụ Thu -Đông và vụ Xuân tại miền Bắc. Mật độ trồng: 750 -800 cây/sào.

Hình số 4.1.19: Giống dưa chuột bao tử Anaxo F1

2. Kỹ thuật xử lý, ngâm ủ hạt giống

2.1. Chuẩn bị dụng cụ ngâm ủ hạt giống

- Cát ẩm
- Xô chậu
- Nước nóng, nước sạch
- Lượng hạt giống cần dùng cho 1 sào Bắc Bộ khoảng 25 – 35g/sào

2.2. Các bước tiến hành

Bước 1: Pha nước ấm khoảng 35 – 40°C

- Dùng 2 phần nước sôi + 3 phần nước lạnh để được lượng nước ấm khoảng 35 – 40°C

Bước 2: Cho hạt giống vào ngâm

- Hạt giống được ngâm trong khoảng thời gian từ 4 – 6 giờ

Hình số 4.1.20: Hạt giống dưa chuột được ngâm ủ trong nước ấm 35 – 40°C

Bước 3: Vớt hạt giống ra, rửa sạch hết nhớt bám trên hạt

- Sau khi ngâm hạt được vớt ra và rửa sạch đến khi thấy hết nhớt bám trên hạt là đạt.

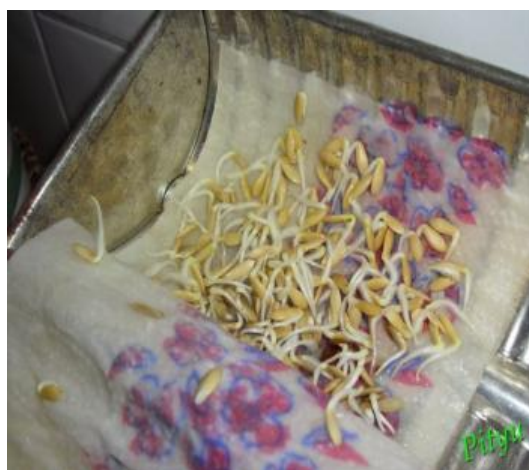
Hình số 4.1.21: Vớt hạt giống dưa chuột ra rửa sạch nhớt

Bước 3: Vớt hạt giống ra ủ trong cát ẩm hoặc giẻ ẩm

- Hàng ngày kiểm tra, khi hạt có rễ dài 2 – 3 mm tra vào bầu hoặc đem gieo

Hình số 4.1.22: Ủ hạt giống trong cát hoặc giẻ ẩm

Hình số 4.1.23: Hạt giống dưa chuột nảy mầm

3. Gieo trồng cây giống

3.1. Gieo hạt dưa chuột vào bầu nylon (khay)

* Chuẩn bị dụng cụ

- Bầu nylon, khay
nhựa

- Đất mùn, đất bột

- Trấu, rác mục

- cuốc, xẻng

- Thùng tưới nước

* Các bước tiến hành

Bước 1: Chuẩn bị nguyên vật
liệu

- Thành phần đất vô bầu (sau khi đã sàng (rây) để loại bỏ rác, cục đất to) thường gồm: 40 % đất + 30% trấu hun (mùn mục) + 30 % phân chuồng.

Hình số 4.1.24: Các loại dụng cụ: cuốc, xẻng, khay nhựa...

Hình số 4.1.25: Trấu hun

Bước 2: Trộn đều đất + Trấu + phân chuồng hoai mục lại với nhau

Hình số 4.1.26: Trộn đất và trấu hun, phân chuồng hoai mục

Bước 2: Đục lỗ thoát nước cho túi bầu nylon

- Túi bầu bằng nylon, kích thước 6 x 8